

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. spalio 8 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Aplinka – Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 – Augalų apsaugos produktų pateikimas rinkai – Neatidėliotinos priemonės – Oficialus pranešimas Europos Komisijai – Direktyva (ES) 2015/1535 – Informacijos apie techninius reglamentus teikimo tvarka – Neonikotinoidai – Bičių apsauga – Lojalaus bendradarbiavimo principas“

Byloje C-514/19

dėl *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) 2019 m. birželio 28 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. liepos 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Union des industries de la protection des plantes

prieš

Premier ministre,

Ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre des Solidarités et de la Santé,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail,

dalyvaujant

Association Générations futures,

Union nationale de l'apiculture française (UNAF),

Syndicat national de l'apiculture,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, L. Bay Larsen (pranešėjas), teisėjai C. Toader, M. Safjan ir N. Jääskinen,

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

* Proceso kalba: prancūzų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Union des industries de la protection des plantes* (Augalų apsaugos pramonės sąjunga), atstovaujamos advokato J.-P. Chevallier,
- *Union nationale de l'apiculture française* (Nacionalinė bitininkų sąjunga) (UNAF), atstovaujamos advokato B. Fau,
- *Syndicat national de l'apiculture* (Nacionalinis bitininkų susivienijimas), atstovaujamo advokatų F. Lafforgue ir H. Baron,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos A.-L. Desjonquères ir E. Leclerc,
- Europos Komisijos, atstovaujamos F. Castilla Contreras, M. Jáuregui Gómez, A. Dawes ir I. Naglis,

susipažinęs su 2020 m. birželio 4 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima ši

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 257, 2016, p. 17), 5 straipsnio ir 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančio Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009, p. 1) 69 ir 71 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Union des industries de la protection des alimentaires* ginčą su *Premier ministre* (Ministras Pirmininkas), *ministre de la Transition écologique et solidaire* (ekologinės ir solidarios pertvarkos ministras), *ministre des Solidarités et de la Santé* (solidarumo ir sveikatos apsaugos ministras), *ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation* (žemės ūkio ir maisto ministras) ir *Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail* (Nacionalinė maisto, aplinkos ir darbo saugos agentūra) dėl draudimo naudoti augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau neonikotinotinoidų grupės veikliųjų medžiagų, ir šiais produktais apdorotas sėklas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2015/1535

- 3 Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Laikydamosi 7 straipsnio, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą <...>; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei tos priežastys nėra aiškos iš projekto.

<...>

Kai dėl visuomenės sveikatos, vartotojų apsaugos arba aplinkos apsaugos techninio reglamento projektu siekiama apriboti cheminių medžiagų, preparatų ar gaminių pardavimą ar jų naudojimą, valstybės narės taip pat perduoda trumpą apžvalgą arba nuorodas į visus atitinkamus duomenis, susijusius su tomis medžiagomis, preparatais ar gaminiais, su žinomais ir esamais pakaitalais, kai tokia informacija gali būti prieinama, ir praneša apie numatomą priemonės poveikį visuomenės sveikatai ir vartotojų bei aplinkos apsaugai, kartu pateikdamos rizikos analizę <...>

Komisija nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms apie techninio reglamento projektą ir visus jai atsiųstus dokumentus <...>

<...>

2. Komisija ir valstybės narės gali pateikti pastabas techninio reglamento projektą atsiuntusiai valstybei narei; ta valstybė narė kiek galima atsižvelgia į tokias pastabas toliau rengdama techninį reglamentą.“

4 Šios direktyvos 6 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės trims mėnesiams atideda techninio reglamento priėmimą nuo tos dienos, kai Komisija gauna 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą.

<...>

3. Išskyrus paslaugų taisyklių projektus, valstybės narės atideda techninio reglamento projekto priėmimą 12 mėnesių nuo dienos, kai Komisija gauna šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, jeigu Komisija per tris mėnesius nuo tos datos paskelbia savo ketinimą pasiūlyti ar priimti direktyvą, reglamentą ar sprendimą šiuo klausimu <...>

4. Valstybės narės atideda techninio reglamento projekto priėmimą 12 mėnesių nuo dienos, kai Komisija gauna šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, jeigu Komisija per tris mėnesius nuo tos datos paskelbia, jog ji nustatė, kad dėl techninio reglamento projekto objekto yra pateiktas pasiūlymas <...> priimti direktyvą, reglamentą ar sprendimą <...>

<...>

7. 1–5 dalys netaikomos tais atvejais, kai:

a) dėl skubių prižasčių, kurias lėmė rimtos ir nenumatytos aplinkybės, susijusios su visuomenės sveikatos apsauga ar sauga, gyvūnų apsauga ar augalų išsaugojimu, dėl paslaugų taisyklių, taip pat dėl viešosios tvarkos, ypač nepilnamečių apsaugos, valstybė narė per labai trumpą laiką privalo parengti techninius reglamentus, kad juos nedelsdama priimtų ir taikytų be jokių galimų konsultacijų <...>

<...>

5 straipsnyje nurodytame pranešime valstybė narė pagrindžia priemonių, kurių buvo imtasi, skubumą. Komisija kuo greičiau pateikia savo nuomonę dėl šio pranešimo. Ji imasi atitinkamų veiksmų, jeigu nurodyta tvarka yra taikoma neteisingai. Komisija nuolat informuoja Europos Parlamentą.“

5 Tos pačios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta:

„5 ir 6 straipsniai netaikomi tiems valstybių narių įstatymams ir kitiems teisės aktams ar savanoriškiems susitarimams, kuriais valstybės narės:

<...>

c) naudojasi apsaugos sąlygomis, numatytomis privalomuose Sąjungos aktuose.“

Reglamentas Nr. 1107/2009

6 Reglamento Nr. 1107/2009 8 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Šiuo reglamentu siekiama užtikrinti aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį, ir tuo pačiu metu apsaugoti Bendrijos žemės ūkio konkurencingumą. <...>“

7 Šio reglamento 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Komisija gali bet kuriuo metu peržiūrėti veikliosios medžiagos patvirtinimą. Ji atsižvelgia į valstybės narės prašymą peržiūrėti veikliosios medžiagos patvirtinimą remiantis naujomis mokslo ir technikos žiniomis bei stebėsenos duomenimis <...>“

8 Šio reglamento 49 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„Jeigu kyla realus susirūpinimas, kad dėl beicuotų sėklų <...> gali atsirasti didelė rizika žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai ir atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) taikomų priemonių nepakanka, kad tokia rizika būtų tinkamai įveikta, pagal 79 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą nedelsiant imamasi priemonių tokių beicuotų sėklų naudojimui ir (arba) prekybai apriboti arba uždrausti. <...>“

9 To paties reglamento 69 straipsnyje numatyta:

„Jei akivaizdu, kad dėl patvirtintos veikliosios medžiagos <...> arba pagal šį reglamentą autorizuoto augalų apsaugos produkto gali atsirasti didelė rizika žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai ir atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) taikomų priemonių nepakanka, kad tokia rizika būtų tinkamai įveikta, Komisijos iniciatyva arba valstybės narės prašymu 79 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka nedelsiant imamasi priemonių tokios medžiagos ar produkto naudojimui ir (arba) prekybai apriboti arba uždrausti. <...>“

10 Reglamento Nr. 1107/2009 70 straipsnyje nustatyta:

„Nukrypdoma nuo 69 straipsnio, ypatingos skubos atvejais Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare ar valstybėmis narėmis, gali laikinai patvirtinti neatidėliotinas priemones, pranešdama apie tai kitoms valstybėms narėms.

Kuo skubiau ir ne vėliau kaip po 10 darbo dienų šios priemonės patvirtinamos, keičiamos, panaikinamos arba jų galiojimas pratęsiamas pagal 79 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.“

11 Šio reglamento 71 straipsnyje pažymima:

„1. Jei valstybė narė oficialiai praneša Komisijai, kad būtina imtis neatidėliotinų priemonių, ir nesiimama veiksmų pagal 69 ar 70 straipsnius, valstybė narė gali patvirtinti laikinąsias apsaugos priemones. Tokiu atveju ji nedelsdama praneša apie tai kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

2. Komisija per 30 darbo dienų pagal 79 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą perduoda šį klausimą 79 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui, kad nacionalinės laikinosios apsaugos priemonės galiojimas būtų pratęstas, ji būtų pakeista arba panaikinta.

3. Valstybė narė gali taikyti nacionalines laikinasias apsaugos priemones, kol bus patvirtintos Bendrijos priemonės.“

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/783

- 12 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/783, kuriuo dėl veikliosios medžiagos imidakloprido patvirtinimo sąlygų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 132, 2018, p. 31), nustatytos imidakloprido pateikimo rinkai ir naudojimo sąlygos.

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/784

- 13 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/784, kuriuo dėl veikliosios medžiagos klotianidino patvirtinimo sąlygų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 132, 2018, p. 35), nustatytos klotianidino pateikimo rinkai ir naudojimo sąlygos.

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/785

- 14 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/785, kuriuo dėl veikliosios medžiagos tiametoksamo patvirtinimo sąlygų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 132, 2018, p. 40), nustatytos tiametoksamo pateikimo rinkai ir naudojimo sąlygos.

Prancūzijos teisė

- 15 *Code rural et de la pêche maritime* (Žemės ūkio ir jūrų žuvininkystės kodeksas) L. 253-8 straipsnio II dalyje nustatyta:

„Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau neonikotinoidų grupės veikliųjų medžiagų, ir šiais augalų apsaugos produktais apdorotas sėklas.

<...>

Iki 2020 m. liepos 1 d. bendru žemės ūkio, aplinkos apsaugos ir sveikatos apsaugos ministrų nutarimu gali būti taikomos nuo II dalies pirmoje ir antroje pastraipose nurodyto draudimo nukrypti leidžiančios nuostatos.

<...>“

- 16 Šio kodekso D. 253-46-1 straipsnyje, įtrauktame 2018 m. liepos 30 d. dekretu Nr. 2018-675 dėl augalų apsaugos produktų sudėtyje esančių neonikotinoidų grupės veikliųjų medžiagų apibrėžimo (JORF, 2018 m. rugpjūčio 1 d., tekstas Nr. 7), įtvirtinta:

„L. 253-8 straipsnyje nurodytos tokios neonikotinoidų grupės cheminės medžiagos:

- acetamipridas,
- klotianidinas,
- imidaklopridas,
- tiaklopridas,

– tiametoksamas.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 17 Pagal *Code rural et de la pêche maritime* (Žemės ūkio ir jūrų žuvininkystės kodeksas) L. 253-8 straipsnį nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau neonikotinoidų grupės veikliųjų medžiagų, ir šiais augalų apsaugos produktais apdorotas sėklas. Tačiau pagal jį iki 2020 m. liepos 1 d. leidžiama taikyti tam tikras nuo šio draudimo nukrypti leidžiančias nuostatas.
- 18 2017 m. vasario 2 d. Prancūzijos Respublika pateikė Komisijai dekretą, kuriame išvardijamos šiame straipsnyje nurodytos veikliosios medžiagos, projektą. Šis pranešimas buvo tiesiogiai pagrįstas Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalies ketvirta pastraipa, o ne Reglamentu Nr. 1107/2009. Šiame pranešime nurodyti įvairūs didelį neonikotinoidų poveikį aplinkai ir riziką žmonių sveikatai patvirtinantys tyrimai.
- 19 2017 m. rugpjūčio 3 d. Komisija atsakė į tą pranešimą ir nurodė pritarianti Prancūzijos Respublikos išreikštam susirūpinimui dėl tam tikrų neonikotinoidų grupės cheminių medžiagų. Be to, ši institucija nurodė, kad Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) paskelbė išvadas dėl trijų dekretų, apie kurių pranešta, projekte nurodytų cheminių medžiagų, o tai paskatino Komisiją apsvarstyti būtinybę taikyti kitus apribojimus.
- 20 Įgyvendinimo reglamentais 2018/783, 2018/784 ir 2018/785 buvo uždrausta nuo 2018 m. gruodžio 19 d. naudoti imidaklopridą, klotianidiną ir tiametoksamą, išskyrus stacionariuose šiltnamiuose viso jų gyvenimo ciklo laikotarpiu auginamiems augalams apdoroti.
- 21 2018 m. liepos 30 d. Ministras Pirmininkas, remdamasis *Code rural et de la pêche maritime* (Žemės ūkio ir jūrų žuvininkystės kodeksas) L. 253-8 straipsniu, priėmė Dekretą Nr. 2018-675, juo siekiama apibrėžti šiame straipsnyje nurodytas neonikotinoidų grupės veikliąsias medžiagas. Šiuo dekretu šis kodeksas buvo papildytas D. 253-46-1 straipsniu, jame prie draudžiamų medžiagų priskiriami aketamipridas, klotianidinas, imidaklopridas, tiaklopridas ir tiametoksamas.
- 22 2018 m. spalio 1 d. *Union des industries de la protection des marchés* pateikė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) ieškinį, juo prašė panaikinti šį dekretą tiek, kiek jis nesuderinamas su Reglamentu Nr. 1107/2009.
- 23 Atsižvelgdamas į procedūrą prieš Dekretą Nr. 2018-675 priėmimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad jo teisėtumas priklauso nuo to, ar Prancūzijos Respublika pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnį turėjo teisę priimti šį dekretą, t. y. imtis neatidėliotinų priemonių pranešus pagal Direktyvą 2015/1535 ir Komisijai priėmus kelias su tam tikrų šiame dekretu nurodytų neonikotinoidų naudojimu susijusias priemones.
- 24 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Jeigu apie nacionalinę priemonę, kuria siekiama apriboti veikliųjų medžiagų naudojimą, oficialiai pranešta Komisijai remiantis <...> Direktyvos (ES) 2015/1535 5 straipsniu, tačiau pateikiant informaciją, kuria remdamasi valstybė narė daro prielaidą, kad cheminė medžiaga gali kelti didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai ir kad pagal galiojančius teisės aktus šios rizikos tinkamai išvengti galima tik valstybės narės taikomomis priemonėmis, pakankamai aiškiai pateikiant informaciją, kad Komisija negalėtų suklysti, pranešimo pagrindą siedama su <...> Reglamentu Nr. 1107/2009, ar <...> Komisija šį pranešimą turi vertinti taip, kad jis pateiktas pagal šio

reglamento 69 ir 71 straipsniuose nurodytą procedūrą, ir prireikus imtis papildomų pasirengimo nagrinėti bylą priemonių arba priemonių, kurios atitiktų ir šio teisės akto reikalavimus, ir šios valstybės narės išreikštą susirūpinimą?

2. Jeigu į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar <...> įgyvendinimo reglamentai <...> 2018/783, 2018/784 ir 2018/785, kuriais nuo 2018 m. gruodžio 19 d. draudžiama naudoti tiametoksamą, klotianidiną ir imidaklopridą, išskyrus nuolatiniame šiltnamyje viso jų gyvenimo ciklo laikotarpiu auginamiems augalams apdoroti, turi būti vertinami kaip priemonės, kurių imtasi reaguojant į 2017 m. vasario 2 d. [Prancūzijos Respublikos] pateiktą prašymą apskritai uždrausti naudoti augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau neonikotinoidų grupės cheminių medžiagų, ir šiais produktais apdorotas sėklas?
3. Jeigu į pastarąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, kokių veiksmų gali imtis valstybė narė, kuri, remdamasi Reglamento Nr. 1107/2009 69 straipsniu, Komisijos paprašė imtis priemonių, kuriomis būtų ribojamas arba draudžiamas augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau neonikotinoidų grupės veikliųjų medžiagų, ir šiais produktais apdorotų sėklų naudojimas, jeigu Komisija tik iš dalies patenkina jos prašymą, apribodama ne visų, o tik trijų neonikotinoidų grupės cheminių medžiagų naudojimą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumų

- 25 *Union des industries de la protection des plantes* ginčija prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą.
- 26 Jos teigimu, pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė negalėjo būti priimta remiantis Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsniu, nes ji reiškia galutinį draudimą, o ne laikinąją priemonę, kol bus priimta Sąjungos lygmens priemonė. Ši priemonė taip pat nėra neatidėliotina, nes nustatyta 2016 m. įstatyme, kuris pasekmes sukėlė tik 2018 m. Be to, apie šią priemonę nebuvo pranešta Direktyvoje 2015/1535 numatyta skubos tvarka.
- 27 Tokiomis aplinkybėmis pirmasis su Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnyje nustatytų procedūrinių reikalavimų laikymusi susijęs klausimas neturi įtakos pagrindinės bylos baigčiai. Tas pats pasakytina apie antrąjį ir trečiąjį klausimus, nes jie buvo pateikti tik tuo atveju, jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai. Be to, antrasis klausimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos dalyku.
- 28 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant pagal SESV 267 straipsnį, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, jei pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 26 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).
- 29 Tuo remiantis darytina išvada, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teises aplinkybes, būtinas tam, kad tinkamai

atsakytų į jam pateiktus klausimus (2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 27 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 30 *Union des industries de la protection des plantes* atstovų pateiktų argumentų nepakanka pateiktų klausimų svarbos prezumpcijai paneigti.
- 31 Pirma, atrodo, kad šiame etape prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenustatė pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės priemonės taikymo srities. Šiomis aplinkybėmis neatmestina galimybė, kad tas teismas, prireikus aiškindamas šią priemonę pagal Sąjungos teisę, gali nuspręsti, kad ji yra laikina, todėl gali būti laikoma „laikinąja apsaugos priemone“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnį.
- 32 Antra, iki pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės priemonės priėmimo vykusios nacionalinės procedūros trukmė negali turėti lemiamos reikšmės, nes šios trukmės nepakanka galimybei, jog galutiniame šios procedūros etape ši priemonė galėjo būti laikoma „neatidėliotina priemone“ (kaip ji suprantama pagal šią nuostatą), atmesti, nes ją priimti buvo būtina, siekiant skubiai reaguoti į didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai ar aplinkai.
- 33 Trečia, kalbant apie atvejus, kai Direktyvoje 2015/1535 numatyta pranešimo apie pagrindinėje byloje nagrinėjamą nacionalinę priemonę skubos tvarka netaikoma, reikia pažymėti, kad pirmuoju klausimu siekiama prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui suteikti informaciją apie Sąjungos teisės nuostatas, būtiną nustatyti, ar (ir jei taip – kokiomis sąlygomis) galima atsižvelgti į pagal šią direktyvą teikiamą pranešimą pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnyje numatytą procedūrą. Taigi šio *Union des industries de la protection des plantes* argumento vertinimas neatsiejamas nuo atsakymo į šį klausimą, todėl negali lemti šio argumento nepriimtino (pagal analogiją žr. 2019 m. sausio 17 d. Sprendimo *KPMG Baltics*, C-639/17, EU:C:2019:31, 11 punktą ir 2019 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Iccrea Banca*, C-414/18, EU:C:2019:1036, 30 punktą).
- 34 Ketvirta, kalbant apie antrojo klausimo ir pagrindinės bylos dalyko ryšį, konstatuotina, kad šiuo klausimu siekiama nustatyti, ar tam tikras Komisijos po Prancūzijos Respublikos pranešimo priimtas priemonės galima laikyti atsakant į šį pranešimą priimtomis priemonėmis. Kadangi, pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, siekdamas išspręsti pagrindinę bylą, turi nustatyti, ar Prancūzijos Respublika galėjo priimti Dekretą Nr. 2018-675 remdamasi Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsniu, ir, antra, ar pagal šią nuostatą valstybių narių veiksmai priklauso nuo tam tikrų Komisijos priemonių priėmimo, nėra pagrindo teigti, kad antrasis klausimas yra akivaizdžiai nesusijęs su pagrindinės bylos dalyku.
- 35 Taigi prejudiciniai klausimai yra priimtini.

Dėl pirmojo klausimo

- 36 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2015/1535 5 straipsnį ir Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį reiškia aiškinti taip, kad pagal šios direktyvos 5 straipsnį pateiktas pranešimas apie nacionalinę priemonę, draudžiančią tam tikrų veikliųjų medžiagų, patenkančių į šio reglamento taikymo sritį, naudojimą, laikytinas oficialiu pranešimu apie būtinybę imtis neatidėliotinų priemonių, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 71 straipsnio 1 dalį, jei šiame pranešime pateikiama aiški informacija, patvirtinanti, pirma, kad šios veikliosios medžiagos gali kelti didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai, ir, antra, kad šios rizikos galima tinkamai išvengti tik neatidėliotinomis atitinkamos valstybės narės priimtomis priemonėmis.

- 37 Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jei valstybė narė oficialiai praneša Komisijai, kad būtina imtis neatidėliotinų priemonių, ir nesiimama veiksmų pagal 69 ar 70 straipsnius, valstybė narė gali patvirtinti laikinąsias apsaugos priemones. Tokiu atveju ji nedelsdama praneša apie tai kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.
- 38 Minėto reglamento 69 straipsniu Komisijai leidžiama nedelsiant imtis priemonių tokios medžiagos ar produkto naudojimui arba prekybai apriboti arba uždrausti, jei akivaizdu, kad dėl patvirtintos veiklosios medžiagos arba pagal šį reglamentą autoriziuoto augalų apsaugos produkto gali kilti didelė rizika žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai ir atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) taikomų priemonių nepakanka, kad tokios rizikos būtų tinkamai išvengta. Reglamento Nr. 1107/2009 70 straipsnis suteikia Komisijai teisę ypatingos skubos atvejais tokias neatidėliotinas priemones priimti pagal supaprastintą procedūrą.
- 39 Šio reglamento 71 straipsnyje numatyta procedūra siekiama suteikti galimybę Komisijai arba valstybei narei imtis neatidėliotinų tam tikrų medžiagų arba tam tikrų produktų naudojimą ar pardavimą reglamentuojančių priemonių, kai jos atrodo reikalingos žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai apsaugoti.
- 40 Direktyvos 2015/1535 5 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai techninio reglamento projektą. Pateikus šį pranešimą, remiantis šios direktyvos 6 straipsniu, projekto priėmimas turi būti atidėtas, kad ši institucija ir kitos valstybės narės galėtų pateikti pastabas dėl minėto projekto.
- 41 Nors šioje direktyvoje numatyta procedūra pagal jos 5 straipsnio 1 dalies ketvirtą pastraipą gali būti taikoma valstybės narės priemonėms, kuriomis siekiama apriboti cheminių medžiagų ar gaminių prekybą ar naudojimą dėl visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos priežasčių, vis dėlto dvi pirmajame klausime nurodytos procedūros skiriasi.
- 42 Pirmą, nors tos pačios direktyvos 5 straipsnis iš esmės taikomas visiems techninio reglamento projektams, Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalis susijusi su priemonėmis, taikomomis pagal šį reglamentą patvirtintoms arba autorizuotiems cheminėms medžiagoms ir produktams.
- 43 Antra, pranešimo, kuriuo pradedama šios direktyvos 5 straipsnyje numatyta procedūra, paskirtis skiriasi nuo oficialios informacijos, kuria pradedama Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnyje numatyta procedūra, nes šiuo pranešimu siekiama suteikti galimybę Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikti pastabas, o pagrindinis informacijos pateikimo tikslas – paskatinti Komisiją reaguoti į minėtą informaciją ir priimti reikalingas ir neatidėliotinas priemones atitinkamos valstybės narės nustatytai rizikai suvaldyti.
- 44 Trečia, skiriasi ir Sąjungos teisės aktų leidėjo atitinkamai Direktyvos 2015/1535 5 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnyje numatyto pranešimo ir informavimo pasekmės. Šis pranešimas iš esmės reiškia atitinkamo projekto priėmimo atidėjimą, o Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalyje nurodytas informavimas tam tikromis aplinkybėmis gali leisti atitinkamai valstybei narei nedelsiant priimti laikinąsias apsaugos priemones nacionaliniu lygmeniu.
- 45 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, nors Direktyvos 2015/1535 5 straipsnyje numatyta tvarka taip pat galima priimti nacionalines priemones, kai atitinkama valstybė narė pasinaudoja šios direktyvos 6 straipsnio 7 dalies a punkte numatyta galimybe, tai vis dėlto yra išimtis, siejama su Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalyje nenumatyta sąlyga, t. y. tuomet, kai susiklosto nenumatyta padėtis, dėl kurios priimamos neatidėliotinos priemonės.
- 46 Ketvirta, pažymėtina, kad, kaip nurodyta generalinės advokatės išvados 58 punkte, šio reglamento 71 straipsnio 1 dalis laikytina apsaugos sąlyga.

- 47 Taigi atitinkamai minėtos direktyvos 5 straipsnyje ir minėto reglamento 71 straipsnyje numatytų procedūrų skirtumą patvirtina tos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies c punktas, kuriame numatyta, kad jos 5 ir 6 straipsniai netaikomi valstybių narių nuostatomis, kuriomis jos naudojasi apsaugos sąlygomis, numatytais privalomuose Sąjungos teisės aktuose.
- 48 Vis dėlto, nors pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją valstybė narė, norėdama imtis skubių priemonių pagal Sąjungos teisę, turi laikytis ne tik atitinkame teisės akte numatytų esminių sąlygų, bet ir procedūros sąlygų (šiuo klausimu žr. 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Monsanto ir kt.*, C-58/10 à C-68/10, EU:C:2011:553, 69 punktą ir 2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Fidenato ir kt.*, C-111/16, EU:C:2017:676, 32 punktą), pažymėtina, kad kreipiantis į Komisiją pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį pakanka, kad atitinkama valstybė narė Komisiją „informuotų oficialiai“, tačiau konkrečios pranešimo formos nereikalaujama.
- 49 Be to, pažymėtina, kad, vadovaudamasi ESS 4 straipsnio 3 dalyje numatyto lojalaus bendradarbiavimo principu, Sąjunga ir valstybės narės gerbia viena kitą ir viena kitai padeda vykdyti iš Sutarčių kylančias užduotis. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas, be kita ko, yra nusprendęs, kad šis principas ne tik įtvirtina pareigą valstybėms narėms imtis visų tinkamų priemonių Sąjungos teisės taikymui ir veiksmingumui užtikrinti, bet taip pat Sąjungos institucijoms įtvirtina abipuses lojalaus bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis pareigas (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, 87 punktas ir 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Amoena*, C-677/18, EU:C:2019:1142, 55 punktas).
- 50 Taip pat reikia priminti, kad viena iš Sąjungos teisės sistemos užtikrinamų garantijų yra gero administravimo principas, nuo kurio neatskiriama kompetentingos institucijos pareiga rūpestingai ir nešališkai ištirti visas bylai svarbias aplinkybes (2012 m. kovo 29 d. Sprendimo *Komisija / Estija*, C-505/09 P, EU:C:2012:179, 95 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 51 Šiomis aplinkybėmis, nepaisant skirtingų atitinkamai Direktyvos 2015/1535 5 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalyje numatytų procedūrų, atsižvelgiant į šio reglamento 8 konstatuojamojoje dalyje nurodytą tikslą užtikrinti žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugą, Komisija negali paneigti 71 straipsnio 1 dalyje numatyto pagal 5 straipsnį teikiamo pranešimo apie techninio reglamento projektą svarbos, jei šiame pranešime nurodytos informacijos institucijai pakanka pripažinti, jog atitinkama valstybė narė turėjo į ją kreiptis pagal minėto reglamento 71 straipsnio 1 dalį.
- 52 Ši sąlyga įvykdoma, kai atitinkamame pranešime nurodomas, pirma, patvirtintos veikliosios medžiagos arba autorizuoto augalų apsaugos produkto keliama rizika, kurią teikiamu projektu siekiama sumažinti, ir, antra, tai, kad šios rizikos negalima išvengti galiojančių teisės aktų nepapildžius papildomomis skubos tvarka priimtomis priemonėmis.
- 53 Tokiu atveju Komisija turi paklausti atitinkamos valstybės narės, ar šis pranešimas laikytinas oficialiu pranešimu pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį.
- 54 Jeigu Komisija šiai valstybei narei nepateikia tokio klausimo, darytina išvada, kad ši institucija tuo pranešimu buvo oficialiai informuota apie būtinybę imtis neatidėliotinų priemonių, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 71 straipsnio 1 dalį.
- 55 Šiuo atveju iš pirmojo klausimo formuluotės matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris, vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui, turi išimtinę pareigą vertinti faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Municipale Ambiente*, C-15/19, EU:C:2020:371, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), laikosi nuomonės, kad šio sprendimo 52 punkte nurodyta informacija yra išdėstyta Prancūzijos Respublikos pranešime.

- 56 Be to, iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ar iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos nematyti, kad Komisija kreipėsi į Prancūzijos Respubliką su klausimu, ar šis pranešimas laikytinas oficialiu pranešimu pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį.
- 57 Bet kuriuo atveju pažymėtina, jog tai, kad oficiali valstybės narės Komisijai pateikta informacija jau apima priemonės projektą, neatleidžia šios valstybės narės nuo pareigos nedelsiant pranešti kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie galutinį šios priemonės priėmimą pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalies antrą sakinį.
- 58 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2015/1535 5 straipsnį ir Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad šios direktyvos 5 straipsnyje nurodytas pranešimas apie nacionalinę priemonę, kuria uždraudžiama naudoti tam tikras veikliąsias medžiagas pagal šį reglamentą, laikytinas oficialia informacija dėl būtinybės imtis minėto reglamento 71 straipsnio 1 dalyje nurodytų neatidėliotinų priemonių, jei:
- šiame pranešime pateikiama aiški informacija, patvirtinanti, pirma, kad šios veikliosios medžiagos gali kelti didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai, ir, antra, kad šios rizikos galima tinkamai išvengti tik neatidėliotinomis atitinkamos valstybės narės priimtomis priemonėmis, ir
 - Komisija nepaklausė šios valstybės narės, ar minėtas pranešimas laikytinas oficialiu pranešimu pagal to reglamento 71 straipsnio 1 dalį.

Dėl antrojo klausimo

- 59 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad įgyvendinimo reglamentai 2018/783, 2018/784 ir 2018/785 gali būti laikomi priemonėmis, Komisijos patvirtintomis atsakant į 2017 m. vasario 2 d. Prancūzijos Respublikos pateiktą pranešimą.
- 60 Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad oficialiai informavusi Komisiją apie būtinybę imtis neatidėliotinų priemonių, valstybė narė gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, jeigu „nesiimama veiksmų pagal šio reglamento 69 ar 70 straipsnius“.
- 61 Taigi iš pačios šio 71 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, kad tik Komisijai priėmus minėto reglamento 69 ar 70 straipsniais grindžiamas priemones galima pašalinti bet kokią galimybę atitinkamai valstybei narei imtis neatidėliotinų priemonių.
- 62 Šią išvadą patvirtina bendra šio reglamento struktūra.
- 63 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 39 punkto, valstybė narė oficialiai informuoja Komisiją pagal Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį tam, kad būtų pradėta procedūra, per kurią Komisija arba atitinkama valstybė narė priimtų neatidėliotinas priemones.
- 64 Taigi Sąjungos teisės aktų leidejas nustatė specialią su šio reglamento 69 ir 70 straipsniuose nustatytais skubos procedūromis glaudžiai susijusią skubos procedūrą; minėti straipsniai kartu su 71 straipsniu sudaro šio reglamento IX skyrių. Tačiau šias skubos procedūras įtvirtinančiose nuostatose nekalbama apie kitas tame reglamente įtvirtintas procedūras, todėl jos laikytinos nepriklausomomis nuo pastarųjų.
- 65 Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnyje numatyta procedūra pirmiausia skiriasi nuo šio reglamento 21 straipsnyje numatytos veikliosios medžiagos patvirtinimo peržiūros procedūros; pastaroji taip pat gali būti pradėta gavus valstybės narės šiuo tikslu pateiktą prašymą.

- 66 Įgyvendinimo reglamentai 2018/783, 2018/784 ir 2018/785 buvo priimti remiantis ne Reglamento Nr. 1107/2009 69 ar 70 straipsniais, bet kitomis jo nuostatomis.
- 67 Taigi į antrąją klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalis aiškinama taip, kad įgyvendinimo reglamentai 2018/783, 2018/784 ir 2018/785 negali būti laikomi priemonėmis, Komisijos patvirtintomis atsakant į Prancūzijos Respublikos 2017 m. vasario 2 d. pateiktą pranešimą.

Dėl trečiojo klausimo

- 68 Atsižvelgiant į atsakymą į antrąją klausimą, į trečiąją klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 69 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, 5 straipsnį ir 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančio Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB 71 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad šios direktyvos 5 straipsnyje nurodytas pranešimas apie nacionalinę priemonę, kuria uždraudžiama naudoti tam tikras chemines medžiagas pagal šį reglamentą, laikytinas oficialiu pranešimu dėl būtinybės imtis minėto reglamento 71 straipsnio 1 dalyje nurodytų neatidėliotinų priemonių, jei:
 - šiame pranešime pateikiama aiški informacija, patvirtinanti, pirma, kad šios veikliosios medžiagos gali kelti didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai arba aplinkai, ir, antra, kad šios rizikos galima tinkamai išvengti tik neatidėliotinomis atitinkamos valstybės narės priimtomis priemonėmis, ir
 - Europos Komisija nepaklausė šios valstybės narės, ar minėtas pranešimas laikytinas oficialiu pranešimu pagal to reglamento 71 straipsnio 1 dalį.
2. Reglamento Nr. 1107/2009 71 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/783, kuriuo dėl veikliosios medžiagos imidakloprido patvirtinimo sąlygų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011, 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/784, kuriuo dėl veikliosios medžiagos klotianidino patvirtinimo sąlygų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011, ir 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/785, kuriuo dėl veikliosios medžiagos tiametoksamo patvirtinimo sąlygų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011, negali būti laikomi priemonėmis, Europos Komisijos priimtomis atsakant į Prancūzijos Respublikos 2017 m. vasario 2 d. pateiktą pranešimą.

Parašai.